

Consell Assessor de la Gent Gran

Memòria 2012-2015

Ajuntament de Barcelona
Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports
Departament de Participació Social
Consell Assessor de la Gent Gran
València, 344, 5è
cagg@bcn.cat
www.bcn.cat/consellgentgran

Juliol de 2015

Índex

Presentació	4
Missió i funcionament del Consell	6
Pla de treball	8
Activitat del Consell	
Activitats relacionades amb l'organització i funcionament dels òrgans que structuren i regeixen el Consell	10
Grups en funcionament	12
El Consell i les comissions de gent gran dels districtes	15
Activitat del Consell com a òrgan consultiu i de participació de les polítiques municipals relacionades amb les persones grans	16
Activitats organitzades i promogudes pel mateix Consell	19
Annexos	
Composició del Plenari del Consell	25
Declaració del Consell sobre l'impacte de la crisi en les condicions de vida de les persones grans	28
Conclusions de la IV Convenció Les veus de les persones grans	30

Presentació

Al llarg dels seus 25 anys d'història, el Consell Assessor de la Gent Gran de Barcelona ha treballat intensament en la promoció de l'envelliment actiu i saludable de les persones grans, en la millora del seu benestar, en el foment de les relacions intergeneracionals i en la construcció d'una ciutat per a totes les edats.

Aquesta activitat i dinamisme s'ha mantingut al llarg dels darrers 4 anys durant els quals, en línies generals, el treball del Consell ha estat marcat pel desplegament dels resultats de la III Convenció Les veus de les persones grans –en el marc del projecte de construcció d'una ciutat amigable amb les persones grans–, per l'impuls i consolidació dels projectes promoguts pel mateix Consell, per la revisió i actualització del document obert de *Drets i llibertats de les persones grans amb dependència* i per la tasca realitzada pels diferents grups de treball.

Una de les característiques principals de l'acció del Consell Assessor de la Gent Gran ha estat la cooperació, coresponsabilitat i treball conjunt amb l'Ajuntament amb motiu d'esdeveniments com l'adhesió de la ciutat de Barcelona el 2012 a l'Any Europeu de l'Envelliment Actiu i la Solidaritat entre Generacions, el procés d'elaboració del Pla municipal per a les persones grans 2013-2016 i el desplegament de la Mesura de Govern per afavorir el bon tracte de les persones grans l'any 2013.

Però la situació de crisi econòmica i social viscuda en aquests quatre anys ha obligat el Consell Assessor de la Gent Gran a dedicar part de la seva activitat a abordar l'impacte de la crisi en les condicions de vida de les persones grans i a denunciar i alertar de la pèrdua de drets socials i de les conseqüències que això provoca en la qualitat de vida de les persones grans més vulnerables.

L'activitat del Consell Assessor de la Gent Gran en aquest període s'ha tancat amb l'organització de la IV Convenció Les veus de les persones grans i de les conferències participatives i de preparació realitzades la tardor de 2014. Una trobada que ha comptat amb una alta participació de persones grans, entitats i professionals.

En aquest període, el Consell ha estat presidit, en delegació de l'alcalde, per la Il·lustríssima Sra. Irma Rognoni i Viader, regidora de Família, Infància, Usos del Temps i Discapacitats.

La Comissió Territorial del Consell ha estat presidida per la Sra. Maria Assumpció Roset i Elias, comissionada d'alcaldia de la Gent Gran.

La vicepresidència associativa ha estat exercida per la Sra. Mary Luz Eixarch i Bosch, presidenta de l'Associació per a la Defensa de la Gent Gran (ADEGG).

La secretaria ha estat exercida, per nomenament de la Secretaria General, pel Sr. Antoni Fernández i Lozano.

Pel que fa a la ubicació organitzativa, el Consell Assessor de la Gent Gran de Barcelona depèn funcionalment del Departament de Participació Social de la Direcció d'Estratègia i Innovació de l'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports.

L'intens treball desplegat pel Consell Assessor de la Gent Gran i recollit en aquesta memòria no hagués estat possible sense la implicació personal i el compromís de dones i homes grans que al llarg d'aquests quatre anys han dedicat gran part del seu temps a treballar per fer possible una ciutat millor per a les persones grans i per al conjunt de la ciutadania.

Missió i funcionament del Consell

El Consell Assessor de la Gent Gran de Barcelona (CAGG), constituït l'any 1990, és l'òrgan consultiu i de participació de l'Ajuntament de Barcelona per a les qüestions referents a les persones grans de la ciutat i, en concret, per a les competències i funcions que representin la millora del benestar i la qualitat de vida d'aquest sector de la població.

El Consell també és un òrgan de participació i consulta en l'àmbit ciutadà i, per tant, valora i assessora en les polítiques urbanes generals des de la perspectiva de la ciutadania gran. Per aquest motiu, està representat en els següents consells sectorials:

- Consell de Ciutat
- Consell Municipal de Benestar Social
- Consell d'Habitatge Social
- Consell de l'Esport

Entre les funcions del Consell Assessor de la Gent Gran destaquen les següents:

- Estudiar i emetre informes sobre temes d'interès per a la gent gran.
- Promoure la participació i l'associacionisme de la gent gran.
- Promoure iniciatives que contribueixin a millorar la qualitat de vida de la gent gran.
- Proposar la concertació d'actuacions i la coordinació entre el teixit associatiu.
- Analitzar la situació de la gent gran i fer el seguiment de les actuacions que es duen a terme per a aquest col·lectiu.

En l'àmbit territorial, el Consell treballa coordinadament amb els consells, les comissions i els grups de gent gran dels districtes. En aquest sentit, dos representants dels òrgans de participació de les persones grans de cada districte formen part del Consell Assessor de la Gent Gran de Barcelona.

El Consell Assessor de la Gent Gran està compost, a més de la presidència, la vicepresidència associativa i la secretaria del Consell, per un total de 86 membres que representen 35 entitats de persones grans de la ciutat, 20 representants de les entitats i equipaments de districte, 4 persones grans a títol individual, 1 representant de cadascun dels grups polítics municipals, 10 consellers i conselleres de gent gran de districte i 12 tècnics municipals (dos de l'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports i un per districte).

El funcionament del Consell s'estructura en:

- Plenari: com a òrgan de representació màxima del Consell, s'ha encarregat d'aprovar el programa de treball, les declaracions, les memòries i els informes. En el Plenari s'ha informat i debatut sobre els aspectes més destacats de les polítiques municipals adreçades a les persones grans i principalment sobre qüestions relacionades amb els serveis socials, l'habitatge, el transport, les condicions de vida de les persones grans i la participació en els espais de gent gran.
- Comissió Permanent: és l'òrgan de continuïtat del Consell i s'ha encarregat d'elaborar el pla de treball i debatre sobre les propostes d'activitats i els assumptes que es presenten en el Plenari, així com informar de l'activitat de la Comissió Territorial i dels grups de treball.
- Comissió Territorial: és l'instrument de representació territorial del Consell i s'ha encarregat d'informar i recollir les aportacions dels consells i comissions de districte i de desenvolupar els projectes d'actuació territorial.
- Grups de treball: són l'instrument operatiu per impulsar els projectes i fer el seguiment de les qüestions relacionades amb la qualitat de vida de les persones grans. Els grups en funcionament al llarg d'aquest període han estat:
  - Comunicació
  - Qualitat de vida de les persones grans
  - Ciutat amigable amb les persones grans
  - Any Europeu de l'Envel·liment Actiu i la Solidaritat entre Generacions
  - Bon tracte de les persones grans

Pla de treball

El Consell Assessor de la Gent Gran de Barcelona articula el seu treball a partir del programa de treball aprovat a l'inici del període, amb l'objectiu de promoure debats, projectes i acords sobre qüestions relacionades amb les persones grans de la ciutat.

En sessió plenària del 2 de desembre de 2011, el Consell va aprovar un Pla de treball i programa d'activitats 2012-2015, un programa que té com a principis orientadors la construcció d'una ciutat per a totes les edats, l'afavoriment de l'envelliment actiu, la solidaritat entre generacions i la promoció de la participació activa de les persones grans.

Aquests principis es concreten en els següents eixos d'actuació i accions:

- Continuar promovent el projecte Barcelona ciutat amiga de la gent gran:
  - Elaborar un pla d'acció.
  - Promoure iniciatives amigables per a les persones grans.

- Donar visibilitat i projecció al Consell Assessor de Gent Gran i als consells i comissions de gent gran de districte:
  - Elaborar un pla de comunicació del Consell.
  - Millorar la coordinació amb consells i comissions de districte.
  - Promoure una participació més àmplia dels membres de les comissions de districte en els grups de treball.

- Seguiment de les actuacions relacionades amb la millora de la qualitat de vida de les persones grans, amb especial atenció a les situacions de vulnerabilitat i fragilitat:
  - Continuar fent el seguiment del desplegament de la Llei de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència.
  - Promoure accions per lluitar contra el maltractament i soledat no volguda.
  - Fer el seguiment de l'impacte de la crisi en les condicions de vida de les persones grans.
  - Continuar promovent el model d'habitatges amb serveis.

- Impulsar l'Any Europeu de l'Envel·liment Actiu i Solidaritat entre Generacions:
  - Continuar impulsant l'envelliment actiu i la solidaritat entre generacions més enllà del 2012 i difondre el document de compromís amb els valors de l'Any Europeu de l'Envel·liment Actiu i la Solidaritat entre Generacions.
  - Elaborar un programa d'activitats promogudes pel Consell.

- Dur a terme la IV Convenció Les veus de les persones grans:
  - Fer el seguiment i la difusió de les conclusions de la III Convenció.
  - Promoure un ampli procés participatiu i de preparació de la Convenció.

Activitat del Consell

El treball dut a terme pel Consell Assessor de la Gent Gran s'estructura d'acord amb les diferents activitats realitzades: d'una banda, les relacionades amb el mateix funcionament del Consell i, de l'altre, aquelles activitats que exerceix com a òrgan consultiu i de participació de les polítiques municipals adreçades a les persones grans i aquelles actuacions que el mateix Consell organitza i promou.

Activitats relacionades amb l'organització i funcionament dels òrgans que estructuraven i regeixen el Consell

Pel que fa al funcionament del Consell, cal destacar el procés d'elecció i renovació de la Comissió Permanent i de la vicepresidència associativa del Consell que, d'acord amb el reglament de funcionament intern, el Plenari va realitzar al juny del 2012 i en què van ser escollides les següents candidatures:

Vicepresidenta associativa

Sra. Mary Luz Eixarch, representant de l'ADEGG

Entitats de la Comissió Permanent

- Associació Coordinadora per a l'Ancianitat (ACA)
- Associació per a la Defensa de la Gent Gran (ADEGG)
- Agrupació d'Aules de Formació (AFOPA)
- Secció Gent Gran del Col·legi de Farmacèutics de Barcelona
- Coordinadora de Casals Municipals
- Coordinadora de Vocalies i Pensionistes de la Federació d'AAV de Barcelona
- Unió de Pensionistes, Jubilats i Prejubilats de la UGT
- Unió Catalana de Sèniors
- Unió Sindical de CCOO del Barcelonès (USCOB)
- Federació de Jubilats i Pensionistes (FEJUP) de la Unió Sindical Obrera de Catalunya (USOC)

Membres nats d'aquesta Comissió

- Coordinadora de Vocalies i Pensionistes de la Federació d'AAVV de Barcelona
- Unió de Pensionistes, Jubilats i Prejubilats de la UGT
- Unió Sindical de CCOO del Barcelonès (USCOB)

Respecte al funcionament de la Comissió Territorial, el Consell ha procedit a reformar la seva composició, donant entrada a un referent tècnic per a cadascun dels districtes i s'han fet canvis en el funcionament per tal de fer més efectiu el seu treball abans de la Comissió Permanent.

Els grups de treball han estat l'instrument operatiu del treball del Consell. Oberts a la participació de totes les persones membres del Consell Assessor de la Gent Gran, de les entitats membres i dels consells i comissions de Gent Gran dels districtes, els grups de treball han estat el principal espai impulsor d'una activitat en què s'han debatut i s'han presentat propostes i informes de seguiment de qüestions relacionades amb la qualitat de vida de les persones grans.

Grups en funcionament

Grup Comunicació

L'activitat d'aquest grup ha estat centrada en l'elaboració del Pla de comunicació i en la posada en marxa de les diferents eines comunicatives que proposa el Pla:

- Butlletí electrònic del Consell Assessor de la Gent Gran
- Xarxa Ning, plataforma en línia per als membres del Consell
- Millora de la web www.bcn.cat/consellgentgran
- Blocs de les veus de les persones gran

Les sessions del grup per elaborar les estratègies de comunicació han permès reflexionar sobre les dificultats que tenen el mateix Consell, les entitats de gent gran i les persones grans en general per donar a conèixer allò que fan i per comunicar-se entre elles mateixes.

El grup ha estat l'encarregat d'elaborar els materials del Consell, ha donat suport i assessorament a diferents productes comunicatius elaborats per l'Ajuntament i ha participat activament en les xarxes socials Facebook i Twitter.

Grup Qualitat de vida de les persones grans

Una de les tasques fonamentals d'aquest grup és el seguiment de les polítiques socials adreçades a les persones grans, entre les quals destaquen:

- Seguiment, per acord del Plenari, de l'aplicació de la Llei de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència.
- Presentació del Pla d'inclusió social 2012- 2015.
- Seguiment de les principals actuacions en relació amb l'habitatge social, i acords i actuacions de l'Ajuntament en relació amb els desnonaments.
- Presentació del projecte 20x27 per a la reducció de riscos de fractura social entre territoris i el foment del desenvolupament i la cohesió social a la nostra ciutat.

Les conseqüències de la crisi han estat la preocupació principal del grup al llarg d'aquest període. Fruit d'aquesta preocupació, el grup va elaborar la proposta de la *Declaració sobre l'impacte de la crisi en les condicions de vida de les persones grans*, que posteriorment va ser aprovada pel Plenari del Consell.

Grup Ciutat amigable amb les persones grans

Aquest grup ha treballat intensament en la definició de propostes i prioritats dels resultats de la III Convenció i posterior balanç de resultats. De l'activitat del grup destaca:

- Les aportacions i participació en l'elaboració del Pla municipal per a les persones grans 2013-2016.
- Recerca i recollida de projectes amigables amb les persones grans: recull que inclou projectes realitzats per entitats de la ciutat (de gent gran i també d'altres àmbits), així com projectes desenvolupats per les administracions públiques, i que ha estat la base dels projectes i experiències presentats a la IV edició de la Convenció.
- Elaboració del document *Balanç de conclusions 2014*, de valoració de les propostes de la III Convenció, i presentació al Plenari del Consell.

Grup Any Europeu de l'Envel·liment Actiu i la Solidaritat entre Generacions

Aquest grup de treball va fer el seguiment de les accions realitzades en el marc de l'Any Europeu de l'Envel·liment Actiu i la Solidaritat entre Generacions i va tenir un paper molt actiu en la promoció d'una gran quantitat d'activitats al llarg del 2012:

- Elaboració i difusió del document d'adhesió als valors promoguts per l'Any Europeu de l'Envel·liment Actiu i la Solidaritat entre Generacions.
- Participació activa en l'acte d'obertura de l'Any Europeu de l'Envel·liment Actiu i la Solidaritat entre Generacions a la ciutat de Barcelona.
- Organització d'activitats i esdeveniments com el cicle de cinema intergeneracional, les sessions de Compartim Experiència i debats sobre envelliment.
- Treball amb les entitats del Consell per promoure actuacions.

El grup va finalitzar el treball al febrer de 2013, després de fer la valoració de l'Any, i va proposar que, amb l'objectiu que les iniciatives promogudes vagin més enllà del 2012, es mantingués obert el procés d'adhesió d'entitats al compromís amb l'Any Europeu de l'Envel·liment Actiu i la Solidaritat entre Generacions.

Per garantir aquest compromís, el Consell ha seguit treballant, des del grup de treball Qualitat de vida, en el seguiment i desplegament dels valors de l'envelliment actiu i la solidaritat entre generacions, amb una atenció especial a l'envelliment actiu de les persones grans amb dependència.

Grup Bon tracte de les persones grans

Aquest grup va abordar les propostes formulades pel grup d'Envel·liment del Consell Municipal de Benestar Social (CMBS) sobre l'enfocament del bon tracte com a eix bàsic de les actuacions envers els maltractaments de les persones grans i ha participat en:

- Presentació al grup i posterior debat de la Mesura de Govern sobre el bon tracte.
- Aportacions al protocol d'actuació dels Serveis Socials municipals davant de casos de persones grans en situació de maltractament.

La principal activitat ha estat vinculada al document obert de *Drets i llibertats de les persones grans amb dependència* i les actuacions per afavorir la seva difusió, que s'han concretat en:

- Revisió i actualització del document per tal d'incorporar el bon tracte com a eix bàsic dels drets de les persones grans.
- Redacció del contingut d'un nou document de lectura fàcil del document obert.
- Elaboració de l'exposició itinerant "Bon tracte en tot moment".
- S'ha promogut, conjuntament amb el grup de cineastes grans d'Esa Produccions, la realització d'un curtmetratge per difondre els valors del document *Drets i llibertats de les persones grans amb dependència*.

El Consell i les comissions de gent gran dels districtes

Els òrgans de participació de les persones grans dels districtes estan representats al Consell Assessor de la Gent Gran amb dos dels seu membres, que actuen com a cadena de transmissió i coordinació. Aquests consells i comissions de gent gran es convoquen periòdicament i entre els punts en l'ordre del dia s'inclou sempre el d'informar sobre l'activitat del Consell.

Els òrgans de participació dels districtes compten amb una participació aproximada de 300 representants de les diferents entitats i equipaments del territori i el nombre de sessions de treball varia en funció del districte. El Consell ve treballant des de fa temps amb la voluntat de dinamitzar aquests espais de participació tant importants per les persones grans en el territori.

El funcionament del Consell Assessor de la Gent Gran en xifres

	<i>2012</i>		<i>2013</i>		<i>2014</i>	
	<i>Convocatòries</i>	<i>Assistents</i>	<i>Convocatòries</i>	<i>Assistents</i>	<i>Convocatòries</i>	<i>Assistents</i>
Plenaris	3	220	1	68	2	155
Permanents	2	39	1	25	2	48
Grups de treball	15	160	33	456	46	1.114*
Comissió Territorial	1	10	2	47	1	25
Total de reunions	21	429	37	596	51	1.342

* Inclou grups específics de preparació de la IV Convenció Les veus de les persones grans.

Activitat del Consell com a òrgan consultiu i de participació de les polítiques municipals relacionades amb les persones grans

El Consell ha participat molt activament en les iniciatives promogudes per l'Ajuntament de Barcelona en matèria de persones grans. Al llarg dels darrers 4 anys, el Consell ha tingut un paper molt destacat en el procés propositiu i de definició de les actuacions impulsades i ha col·laborat intensament en tot allò que el Govern de la ciutat ha posat en marxa pensant en les persones grans.

2012, Any Europeu de l'Envel·liment Actiu i la Solidaritat entre Generacions

Davant l'adhesió de la ciutat de Barcelona a la convocatòria i commemoració del 2012 com a Any Europeu de l'Envel·liment Actiu i la Solidaritat entre Generacions, el Consell Assessor de la Gent Gran i les entitats que en formen part van col·laborar en els esdeveniments organitzats per l'Ajuntament per commemorar l'esdeveniment:

- Participació en la redacció del *Compromís d'adhesió de la ciutat de Barcelona a l'Any Europeu de l'Envel·liment Actiu i la Solidaritat entre Generacions 2012*, al que s'han adherit prop de 200 entitats de la ciutat.
- Plenari extraordinari del Consell Assessor de la Gent Gran.
- Revisió i aportacions a la redacció del document *12 recomanacions per envellir activament*.
- Participació activa en la web de l'Envel·liment Actiu i en els canals de Twitter i Facebook.
- Participació i promoció d'actes organitzats amb motiu de l'Any Europeu de l'Envel·liment Actiu i la Solidaritat entre Generacions.

Pla municipal per a les persones grans 2013-2016

El Consell Assessor de la Gent Gran va participar activament i es va implicar en tot el procés d'elaboració del Pla municipal per a les persones grans 2013-2016. Aquesta participació es va produir en les diferents fases de concreció del Pla:

- Priorització dels objectius específics en cadascuna de les línies estratègiques a partir de les conclusions sorgides de la III Convenció Les veus de les persones grans del 2011 i del procés participatiu dut a terme en el marc del projecte Barcelona ciutat amiga de la gent gran.
- Aportacions al Pla a partir de la feina de cadascun dels grups de treball, especialment del treball conjunt entre el grup de Qualitat de vida i el grup de l'Any Europeu de l'Envel·liment Actiu i la Solidaritat entre Generacions.

- Plenari del Consell Assessor de la Gent Gran (març de 2013) on es va aprovar per unanimitat la redacció definitiva del Pla municipal per a les persones grans 2013-2016, que va ser presentat el mes de maig pel Plenari Municipal.
- Organització de la IV Convenció amb el Pla municipal per a les persones grans com a marc de treball.

Mesura de Govern per promoure el bon tracte a les persones grans

L'aprovació de la Mesura de Govern per promoure el bon tracte a les persones grans i millorar la prevenció i l'abordatge de les situacions de maltractament que es puguin produir a la ciutat va ser impulsada pel Comissionat d'Alcaldia de la Gent Gran de l'Ajuntament de Barcelona i va rebre el suport i la implicació del Consell:

- Presentació del contingut de la Mesura en els diferents òrgans del Consell (Plenari, Permanent, Territorial i grup de Maltractaments).
- Treball de col·laboració per promoure, en el marc de la Mesura de Govern, iniciatives que contribueixin a millorar el coneixement i la informació de les persones grans i els seus entorns.
- Elaboració de materials sobre el bon tracte per a l'estand de l'Ajuntament a FiraGran'13, que es va celebrar a les Drassanes Reials de Barcelona. A l'estand, que tenia per eix central el bon tracte a les persones grans, es van presentar també altres materials de divulgació elaborats pel Consell.

El Consell davant la situació de crisi econòmica i social

La preocupació per l'impacte de la crisi econòmica i social en les condicions de vida de les persones grans ha estat una de les principals preocupacions del Consell, que s'ha materialitzat en:

- Davant la preocupació per l'impacte i les conseqüències socials derivades de la crisi econòmica i social, el Consell va proposar la reedició de l'estudi *Les condicions de vida de la gent gran a la ciutat de Barcelona*, elaborat a partir de l'anàlisi de les dades de l'enquesta *Condicions de vida i hàbits de la població de Catalunya del 2011*. També va presentar una proposta de continguts específics per conèixer les condicions de vida de les persones grans en plena crisi.
- Aprovació per part del Consell de la *Declaració sobre l'impacte de la crisi en les condicions de vida de les persones grans*. La declaració aborda temes que preocupen les persones grans i el conjunt de la ciutadania com ara la pèrdua de poder adquisitiu de sous i pensions; la defensa dels drets socials recollits a la Llei 39/2006, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència, i a la Llei 12/2007, de Serveis Socials de Catalunya; els reptes que

afronta el sistema públic de salut; les dificultats en l'habitatge, i les noves situacions de pobresa en què es troben moltes persones i famílies.

La *Declaració sobre l'impacte de la crisi en les condicions de vida de les persones grans* es va fer arribar al Govern de la ciutat i als grups municipals, als consells i comissions de gent gran dels districtes, al Consell de la Gent Gran de Catalunya i al Consell Estatal de les Persones Grans.

- Reunió d'una delegació de la Comissió Permanent del Consell amb l'alcalde de Barcelona per presentar-li la *Declaració sobre l'impacte de la crisi en les condicions de vida de les persones grans*. En la reunió es van tractar i debatre diversos aspectes que s'aborden en la declaració, com ara la situació econòmica de la gent gran per la pèrdua del poder adquisitiu de les pensions o la inquietud per la pèrdua de drets socials, en especial aquells que es desprenen de la Llei de dependència. Altres temes abordats van ser la salut i els habitatges per a les persones grans.
- Conferència sobre el futur del sistema públic de pensions, impartida per Carles Campuzano i Canadés, diputat del Congrés dels Diputats, amb l'objectiu de debatre sobre la viabilitat, alternatives i situació del sistema públic de pensions.

Participació en comissions, grups de treball i en altres processos participatius

Com a òrgan de participació i consulta per a les qüestions relacionades amb les persones grans, el Consell Assessor de la Gent Gran ha dut a terme les següents accions:

- Participació en la Comissió de Valoració i Admissions d'Habitatges amb Serveis per a Gent Gran, que té per missió revisar i validar les sol·licituds baremades d'adjudicataris i elevar-les a la gerència del Consorci de l'Habitatge.
- Participació en els consells de Ciutat, d'Habitatge Social, de l'Esport i del Benestar Social, on s'ha aportat l'opinió i propostes de les persones grans.
- Entitats del Consell han participat en l'Estratègia Compartida per a una ciutat més inclusiva, en concret, en la línia estratègica "Una ciutat on les persones grans són les protagonistes".
- Participació com a jurat en totes les edicions del Concurs Internacional de Roses Noves de Barcelona, en concret, en l'elecció del premi a la millor rosa de la gent gran.
- Comissió de Treball dins del procés participatiu d'implementació de la nova xarxa de bus impulsat per TMB.
- Participació en la Comissió de Valoració de propostes presentades en el procés per a l'adjudicació del concurs realitzat per la prestació del Servei d'Àpats en Companyia.
- Col·laboració amb el Grup d'Estudis Socials de la Ciència i la Tecnologia (GESCIT) de la Universitat Autònoma de Barcelona en la Conferència Ciutadana sobre Digitalització de la Societat per abordar els processos de digitalització de la societat des de la participació ciutadana.

Activitats organitzades i promogudes pel mateix Consell

2012, Any Europeu de l'Envelliment Actiu i la Solidaritat entre Generacions

El Consell Assessor de la Gent Gran ha organitzat els següents actes específics per commemorar l'Any Europeu de l'Envelliment Actiu i la Solidaritat entre Generacions 2012:

- Programació d'un cicle de debats amb col·laboració dels diferents sectors professionals i organitzacions que promouen la cultura de l'envelliment, en el qual es van abordar aspectes com: la importància de la solidaritat entre generacions i el dret de les persones amb dependència a envellir activament.
- Cicle de cinema intergeneracional en el qual es va debatre al voltant de diferents títols de cinema sobre els diferents models i situacions en què es produeixen les relacions entre generacions.
- Sessions Compartim Experiència en les quals es van presentar diferents projectes promoguts per entitats de la ciutat.

	<i>Activitats</i>	<i>Participants</i>
Cicle de cinema intergeneracional	6	640
Cicle Compartim Experiència	3	170
Jornades	2	240
Total	11	1.050

Document obert *Drets i llibertats de les persones grans amb dependència*

La divulgació del document obert *Drets i llibertats de les persones grans amb dependència* és una de les activitats que el Consell Assessor de la Gent Gran promou des de fa anys. En aquest període s'ha fet una nova actualització del document per adequar-lo al moment actual i s'han promogut iniciatives per a la seva difusió que han estat incloses a la caixa d'eines de la web del bon tracte:

- Revisió del document per incloure el bon tracte com a dret bàsic de les persones grans i elaboració d'un document de lectura fàcil.
- Producció de l'exposició "Bon tracte en tot moment", que de forma itinerant per centres de salut, espais de gent gran o biblioteques, pretén acostar la cultura del bon tracte a les persones grans i les seves famílies.

- El Consell ha promogut, amb col·laboració del grup de cinema de l'espai de gent gran de Sant Antoni, la producció d'un curtmetratge sobre el contingut del document *Drets i llibertats de les persones grans amb dependència*.
- Difusió del document en els centres d'atenció primària i equipaments de la ciutat.

Designació de les persones representants de la ciutat en el 7è Congrés Nacional de la Gent Gran de Catalunya 2014

D'acord amb el reglament de funcionament del Congrés, el Consell Assessor de la Gent Gran ha estat l'encarregat de proposar les persones delegades i d'incentivar el debat sobre les ponències presentades:

- Col·laboració amb els consells i comissions de districte per proposar les persones representants de cada districte.
- Designació de les persones del Consell proposades com a delegats titulars i suplents.
- Organització de sessions de presentació de les ponències, dinamització del procés de recollida d'aportacions i participació en el Congrés dels 88 delegats i delegades en representació de la ciutat.

IV Convenció Les veus de les persones grans

El Consell Assessor de la Gent Gran promou cada quatre anys la celebració de la Convenció Les veus de les persones grans, un espai de participació i debat d'aquest col·lectiu, en què es fa balanç de la feina feta i es formulen propostes de futur. La IV edició de la Convenció, celebrada els dies 3 i 4 de febrer de 2015, va comptar amb un ampli procés participatiu i de preparació que ha posat de manifest el protagonisme i la implicació de les persones grans.

Objectius i finalitat de la Convenció

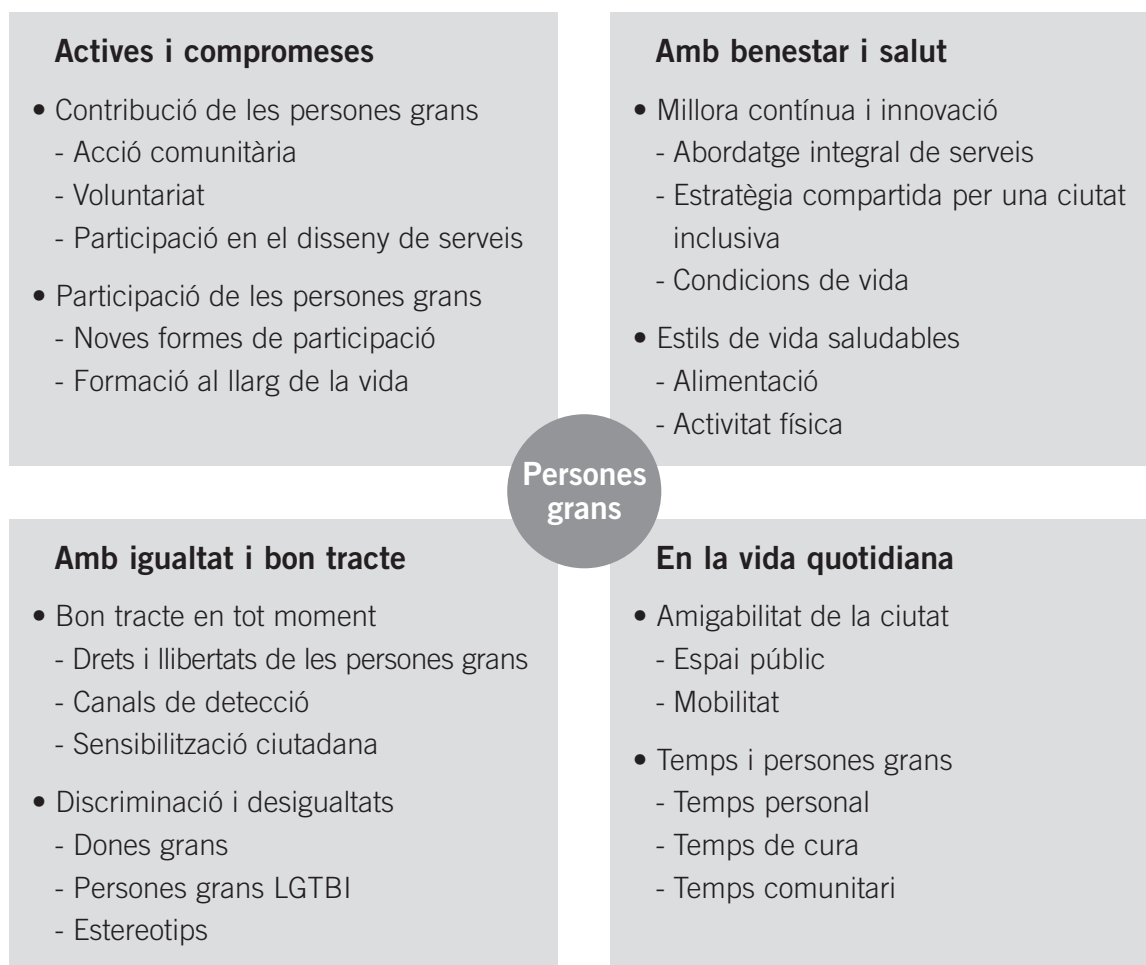
Promoure, des de la participació, l'intercanvi d'experiències, la coresponsabilitat, la diversitat i el compromís social, i el protagonisme actiu de les persones grans:

- Donar ressò i visibilitat a la feina realitzada.
- Difondre el treball del CAGG i consells de districte.
- Fer balanç dels acords i propostes de la convenció anterior.
- Donar a conèixer experiències innovadores per estimular nous projectes.
- Promoure el debat i generar coneixement.

- Formular acords, propostes i recomanacions de futur.
- Connectar amb noves entitats i persones actives a la ciutat.

Àmbits de treball

En línia amb el Pla municipal per a persones grans 2013-2016, la IV Convenció ha abordat el protagonisme de les persones grans des dels següents àmbits de treball:

El camí cap a la IV Convenció Les veus de les persones grans

Com a procés participatiu i de preparació de la IV Convenció Les veus de les persones grans, que va tenir lloc al febrer de 2015, es van realitzar quatre conferències preparatòries al llarg de la tardor de 2014, una per a cadascun dels àmbits de treball. A llarg de les 12 sessions de treball destaquen la quantitat i diversitat de temes tractats, i l'interès de les experiències presentades.

Com a resultat del treball realitzat en les conferències per presentar a la Convenció, es va elaborar un document de resum del procés participatiu com a document de base per presentar i discutir en els espais simultanis de la Convenció.

El treball de la IV Convenció

A llarg de dos matins, les persones assistents van participar, d'una banda, a les conferències, presentacions i taules rodones que van tenir lloc en la sessió del Plenari i, de l'altra, a un dels quatre espais de treball previstos per abordar cadascun dels àmbits, d'acord amb programa previst:

- Conferència inaugural “Cap un nou paradigma de l’envelliment”
- Taula rodona “Els reptes de la societat del benestar”
- Presentació del programa Vincles BCN
- Taula rodona “Cap a un horitzó sense maltractaments a persones grans”
- Conferència de cloenda “ Les noves persones grans. Oportunitat i vulnerabilitats”
- Espais de treball simultani:
  - Persones grans en la vida quotidiana
  - Persones grans actives i compromeses
  - Persones grans amb igualtat i bon tracte
  - Persones grans amb benestar i salut

La Convenció en xifres

La participació

<i>Participants</i>	<i>Convenció</i>	<i>Conferències preparatòries</i>
Membres del CAGG	72	38
Espai Persones grans en la vida quotidiana	211	50
Espai Persones grans actives i compromeses	155	51
Espai Persones grans amb igualtat i bon tracte	85	51
Espai Persones grans amb benestar i salut	62	47
Assistents als actes del Plenari del dia 3	121	–
Assistents als actes del Plenari del dia 4	55	–
Assistents a la presentació de les conferències	–	27
Total	761	264

<i>Procedència</i>	<i>Convenció</i>	<i>Conferències</i>
CAGG	72	63
Entitats	158*	40
Districtes i equipaments	379	80
Professionals i experts	152	43
Total	761	226

* En representació de 53 entitats.

Els continguts

Sobre el contingut tant de les conferències com de la mateixa Convenció, cal destacar la quantitat de temes tractats (78) i l'alt interès de les experiències presentades i dels participants en taules rodones i conferències en el Plenari.

	<i>Projectes</i>		<i>Estudis</i>		<i>Ponències</i>	
	<i>Conferències</i>	<i>Convenció</i>	<i>Conferències</i>	<i>Convenció</i>	<i>Conferències</i>	<i>Convenció</i>
CAGG	3	1	–	–	–	2
Entitats	11	3	1	2	1	1
Districtes i equipaments	6	5	–	–	–	–
Ajuntament de Barcelona	13	4	1	–	–	–
Diputació de Barcelona	3	1	1	1	–	–
Experts, universitats i altres	3		2		9	4
Total (78)	39	14	5	3	10	7

Annexos

Composició del Plenari del Consell

Presidència

Irma Rognoni i Viader, regidora de Família, Infància, Usos del Temps i Discapacitats

Comissionat d'alcaldia de Gent Gran

Maria Assumpció Roset i Elias

Vicepresidència associativa

Mary Luz Eixarch i Bosch, Associació per a la Defensa de la Gent Gran (ADEGG)

Secretari

Antoni Fernández i Lozano

Representants de les entitats del Consell

Miquel Nadal i Rosas, Associació Coordinadora per a l'Ancianitat (ACA)

Sebastià Sarasa i Urdiola, Associació Catalana de Familiars, Usuaris i Col·laboradors de Centres Geriàtrics Assistits (ACFUC)

Concepció Pujolar i Contijoch, Associació de Familiars de malalts d'Alzheimer de Barcelona (AFAB)

Montserrat Lamua i Cassou, Agrupació d'Aules de Formació (AFOPA)

Josep M. Merino i Garcia, Aules per a la Gent Gran (AUGG)

Jordi Puyoles i Fernández, Associació de Pensionistes Estibadors Portuaris de Barcelona

Montserrat Rabella i Meneses, Associació de Viudes de Barcelona

Ferran Ramón i Marsal, Comissió Jubilats de l'Associació d'Enginyers Industrials de Catalunya

Jesús Brull i Tudela, Associació de Prejubilats i Jubilats de SEAT

Pilar Marsal i Agelet, Associació de Gent Gran Voluntària en Ciència i Cultura, Informàtica i Àmbit Social (ASVOL)

Joaquim Pi i Massana, Agrupació de Treballadors Jubilats de Catalunya (ATJC)

Conrad Ensenyat i Sacristan, Belluga't

Justo Llacer i Barrachina, Servei al Jubilats del Col·legi d'Enginyers de Camins, Canals i Ports

Roser Ponsati i Capdevila, Secció Màsters del Club Natació Barcelona (CNB)

Emilio Ruiz i Pérez, Grup Tardor del Casal Lambda

Josep M. Serra i Vilasaló, Agrupació Jubilats del Col·legi d'Agents Comercials de Barcelona

Montserrat Gironès i Saderra, Secció Gent Gran del Col·legi de Farmacèutics de Barcelona

Josep M. Segarra i Barriga, Comissió Jubilats del Col·legi d'Enginyers Tècnics Industrials

Jordi Seuba i Borrell, Secció Metges Jubilats del Col·legi Oficial de Metges de Barcelona

Joan Torío i Altus, CONEX

Josep Muñoz i Puerta, Coordinadora de Casals Municipals

Artur Cadena Fernández, Coordinadora de Vocalies i Pensionistes Federació d'AAVV de Barcelona

Anna Sastre, Dones Mundi

Isabel Garcia i Pastor, Equip 65 de l'Associació d'Ajuda a Assistents Socials Jubilades

Gregorio Giménez Romero, Federació Catalana Unió Democràtica Pensionistes (FCUDP)

Ramon Tubella i Puig, FATEC / Federació d'Associacions de Gent Gran de Catalunya

Maria Rosa Lunas, Federació d'Organitzacions Catalanes de Gent Gran (FOCAGG)
Montserrat Bòria i Solsona, Les Grans de Ca la Dona
Albert Pons i Valón, Associació Promotora de l'Orientació del Consum de la Gent Gran (PROGRAM)
Maria Lluïsa Navarro Revert, Seniors Españoles para la Cooperación Técnica (SECOT)
Domingo Parejo García, Unió de Pensionistes, Jubilats i Prejubilats de l'UGT
Josefina Leoncio i Monfort, Unió Catalana de Sèniors
Antonio López Martínez, Unió Sindical de CCOO del Barcelonès (USCOB)
Ramiro Lozano Clares, Federació de Jubilats i Pensionistes (FEJUP) de la Unió Sindical Obrera de Catalunya (USOC)

Representants del Consell i comissions de gent gran dels districtes

Josefa Torradella Catarina, representant del Districte de Ciutat Vella
Enric Mena Gras, representant del Districte de Ciutat Vella
Joan Domínguez, representant del Districte de l'Eixample
Montserrat Amorós, representant del Districte de l'Eixample
Juan Alamillo Cuesta, representant del Districte de Sants-Montjuïc
M. Carmen Gonzalo Pérez, representant del Districte de Sants-Montjuïc
Joan Vila i Prats, representant del Districte de les Corts
Joan Vives Ribas, representant del Districte de les Corts
Joan Trullàs i Graells, representant del Districte de Sarrià-Sant Gervasi
Carme Miquel i Bru, representant del Districte de Sarrià-Sant Gervasi
Montserrat Moll Vidal, representant del Districte de Gràcia
Lluís Cànovas Àguila, representant del Districte de Gràcia
M. Teresa Valls i Farré, representant del Districte d'Horta-Guinardó
Catalina de Villalobos Jou, representant del Districte d'Horta-Guinardó
Manuel Giraldo Gil, representant del Districte de Nou Barris
Juan Navarro García, representant del Districte de Nou Barris
Josefina Martí i Linares, representant del Districte de Sant Andreu
Francesca Vigara Carrasco, representant del Districte de Sant Andreu
Joan Arumí i Mitjavila, representant del Districte de Sant Martí
Dolors Fita i Moya, representant del Districte de Sant Martí

Representants a títol individual

Jordi Galligó i Ballart
Antoni Navarro i Monteys
Mercè Mas i Quintana
Rosaura Farrer i Rovira

Representants dels grups municipals

Pilar Díaz i López, regidora del Grup Municipal PSC
Glòria Martín i Vivas, regidora del Grup Municipal PP
Ricard Gomà i Cardona, regidor del Grup Municipal ICV-EUiA
Joan Laporta i Estruch, regidor del Grup Municipal Unitat per Barcelona

Consellers i conselleres de gent gran

Josep Zalacaín Suárez, Ciutat Vella

Vicens Enguix Giménez, Eixample

Anna M. Massó Campamà, Sants-Montjuïc

Cristian Sais i Fetthauer, les Corts

Concepció Molinas i Mallol, Sarrià-Sant Gervasi

Marta Mulet Cantó, Gràcia

Lina Huélamo i Soriano, Horta-Guinardó

Rosa Vallcaneras i Jiménez, Nou Barris

Josep Vilà i Servià, Sant Andreu

Mercè Oller i Casas, Sant Martí

Representants tècnics

Emília Pallàs i Zenke, Departament de Participació Social, Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports

Ester Quintana i Escarra, Departament de Gent Gran de l'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports

Esperança Hoste i Camps, Districte de Ciutat Vella

Montserrat Freixa i Ramírez, Districte de l'Eixample

Jordi González i Ribas, Districte de Sants-Montjuïc

Rocío Gregorio i Macias, Districte de les Corts

Juan Jiménez i Palacios, Districte de Sarrià-Sant Gervasi

Merche Avilés, Districte de Gràcia

M. Àngels Albertos Zamora, Districte d'Horta-Guinardó

Montserrat Martín i Céspedes, Districte de Nou Barris

German Alonso Cantorne, Districte de Sant Andreu

Elisenda Ortega, Districte de Sant Martí

Declaració del Consell sobre l'impacte de la crisi en les condicions de vida de les persones grans

Barcelona, febrer de 2013

L'agreujament continu de la situació econòmica, l'elevada taxa d'atur, els efectes de les retallades en els serveis públics, la pèrdua de poder adquisitiu i l'increment de les desigualtats socials tenen importants conseqüències en el benestar del conjunt de la ciutadania i també en les condicions de vida de les persones grans que, malgrat això, continuen fent una important tasca de suport a les seves famílies i contribueixen, així, al manteniment de la cohesió social.

Davant aquesta situació, el Consell Assessor de la Gent Gran de Barcelona vol fer palès el seu malestar i preocupació per l'impacte i les conseqüències socials de la crisi i, recollint els continguts encara vigents de la *Declaració sobre la situació econòmica i el risc d'exclusió social de les persones grans*, aprovada al març del 2011 a la III Convenció Les veus de les persones grans, declara que:

- El Consell Assessor de la Gent Gran vol alertar als poders públics i a la ciutadania sobre les greus conseqüències ocasionades per la davallada del poder adquisitiu de les persones grans per la congelació de les pensions, el copagament en serveis públics i l'encariment dels serveis bàsics. I, per tant, reclama la recuperació del poder adquisitiu i la revisió de les pensions segons els acords dels Pactes de Toledo, la supressió de les taxes destinades al copagament en la prestació dels serveis sanitaris, l'adequació de les tarifes dels serveis bàsics i l'actualització, d'acord amb l'IPC, dels indicadors econòmics d'aplicació i accés als serveis socials (IRSC i IPREM).
- El Consell Assessor de la Gent Gran considera de gran importància els drets socials assolits amb la Llei 39/2006, de promoció de la autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència, i la Llei 12/2007, de Serveis Socials de Catalunya, i exhorta a les administracions competents a garantir-ne els continguts i el calendari inicialment aprovats i complir amb els terminis per fer efectius els serveis i les prestacions econòmiques establertes. Així mateix, reivindicuem el restabliment dels drets socials (com la cotització a la Seguretat Social) de les persones cuidadores no professionals, majoritàriament dones, per tal d'assegurar la seva situació present i futura.
- El Consell Assessor de la Gent Gran vol alertar dels riscos per a la salut i la qualitat de vida de les persones grans que es poden derivar de mesures com el copagament, supressió i encariment dels medicaments, la reducció de tractaments i revisions de caràcter preventiu, i l'allargament de les llistes d'espera. Davant d'aquesta situació, el Consell Assessor de la Gent Gran vol expressar el seu rebuig a l'aprovació del Reial decret llei 16/2012, de reforma del sistema sanitari, que desmantella el model de sistema públic i universal de salut i insta a les administracions públiques a apostar per una gestió més eficient i racional dels recursos per tal de garantir la qualitat i viabilitat del model.
- El Consell Assessor de la Gent Gran fa seva la declaració del Consell de l'Habitatge Social i reclama que, davant les greus dificultats de moltes persones per tenir accés a un habitatge digne, s'han de potenciar polítiques d'habitatge que afavoreixin l'ús social del gran estoc de pisos buits. El Consell Assessor –d'acord amb la *Declaració Barcelona, ciutat activa i compromesa en la prevenció de desnonaments*, aprovada per unanimitat al Consell Plenari de l'Ajuntament de Barcelona d'octubre de 2011–, insta al Govern de l'Estat a aprovar una modificació de la regulació hipotecària que inclogui la figura de la dació en pagament. El Consell Assessor demana a l'Ajuntament de Barcelona que continuï mantenint una actitud proactiva per pal·liar les conseqüències socials dels desnonaments i que pari especial atenció als que afecten les persones més vulnerables.
- El Consell Assessor de la Gent Gran vol fer patent que les noves situacions de pobresa originen nous problemes de salut en la gent gran i incideixen en la qualitat de l'atenció de les persones grans amb dependència. Per aquest motiu, reivindica unes polítiques socials de proximitat amb els mecanismes per detectar i pal·liar les noves situacions de vulnerabilitat derivades de les condicions socioeconòmiques i familiars originades per la crisi.

Amb aquesta declaració, el Consell Assessor de la Gent Gran de Barcelona vol expressar el seu convenciment que les mesures de contenció de la despesa, amb gran impacte social, no han demostrat ser una bona solució per revertir la situació, i creu fermament que hi ha altres camins més justos i solidaris per fer front a la crisi sense posar en perill l'estat del benestar.

Coneixedors de la situació actual, amb aquesta declaració el Consell Assessor de la Gent Gran de Barcelona es compromet a continuar treballant i col·laborant amb l'Ajuntament de Barcelona per tal de promoure projectes innovadors de caire comunitari per garantir que els efectes de la crisi no agreugin la situació de vulnerabilitat de persones grans.

Conclusions de la IV Convenció Les veus de les persones grans

Les persones grans hem tornat a fer palès el nostre compromís i protagonisme en la construcció d'una ciutat més justa i solidària per a tothom. Les nostres veus s'han fet sentir amb força i al llarg dels dos dies de Convenció, i durant tot el procés participatiu que ens ha dut aquí, hem pogut conèixer experiències, estudis i projectes molt diversos, en molts dels quals la nostra participació és essencial per garantir-ne la continuïtat.

Comptar amb la participació i l'experiència reflexionada de les pròpies persones grans ha permès desenvolupar aprenentatges que ben segur afavoriran el seu empoderament. Si la III Convenció va impulsar un canvi de model que suposava fomentar la presència de la veu i la perspectiva de les persones grans en les diferents dimensions de la ciutat, estem convençuts que en aquesta IV Convenció consolidem aquell canvi i, el que és més important, fem un pas més enllà i reivindicuem un paper més actiu de les persones grans en la presa de decisions sobre les polítiques públiques de la ciutat.

Hem vist també com el nou paradigma de l'envelliment estableix la cura com un component clau davant la revolució de la longevitat. És necessari continuar promovent les relacions intergeneracionals i educar en la cultura de la cura per avançar cap a una nova construcció social de la vellesa.

La preocupació per l'impacte de la crisi econòmica i social en les condicions de vida de les persones grans ha estat present de forma molt significativa en el debat i en les aportacions en els diferents espais de treball de la Convenció. Hem expressat el nostre rebuig a una política econòmica que genera més desigualtats socials i té conseqüències importants en el benestar del conjunt de la ciutadania i en les pròpies persones grans.

En aquesta convenció hem incorporat la importància d'estendre la cultura del bon tracte com una condició clau de l'envelliment amb dignitat. El bon tracte constitueix una de les estratègies principals per avançar en la tolerància zero davant el maltractament.

Un element nou que hem incorporat al debat de la Convenció ha estat fer evident que les noves generacions de persones grans som un grup social ampli, divers i plural, en continua transformació i amb canvis constants, que ens obliga a pensar les polítiques públiques tenint en compte aquesta nova realitat.

Estem convençuts que la participació és un repte que presenta diversos vessants. Un d'ells, amb el qual ens sentim especialment compromesos, és la participació de les persones vulnerables. Hem manifestat la voluntat de fer efectiva i real la participació de les persones grans en situació de dependència i eliminar els obstacles que impedeixen l'exercici dels seus drets.

La IV Convenció Les veus de les persones grans, celebrada a Barcelona els dies 3 i 4 de febrer de 2015, ha posat de manifest la necessitat de treballar per fer possible els reptes següents:

Participar i decidir

Perquè la nostra participació impliqui un rol més actiu en la presa de decisions i disseny dels serveis.

Aprendre al llarg de la vida

Per donar resposta a les necessitats formatives vinculades a les trajectòries vitals, garantint la igualtat d'oportunitats en aquest procés d'aprenentatge.

Atenció centrada en la persona

Per abordar els factors i aspectes que faciliten l'atenció centrada en la persona com a model per a la millora de l'atenció a les persones grans.

Educar en la cultura de la cura

Per avançar en un canvi de paradigma que, des de la solidaritat entre generacions, posi en valor la cultura de la cura tant per a qui cuida, com per a la persona cuidada.

Restabliment de drets socials

Per continuar treballar per restablir drets socials –en pensions, sanitat i atenció a la dependència, entre d'altres– que la crisi econòmica i social s'ha endut pel davant.

Estils de vida saludables

Per promoure un envelliment actiu que fomenti hàbits saludables per envellir en millors condicions.

Lluita contra l'aïllament i la solitud

Per identificar, atendre i prevenir les situacions d'aïllament social i soledat no volguda de les persones grans i afavorir l'establiment de noves relacions socials.

La diversitat de persones grans

Per repensar les polítiques tenint en compte les noves realitats que posen de manifest que les persones grans són un grup social molt divers i en transformació contínua.

Cap a un horitzó sense maltractaments

Per estendre la cultura del bon tracte com a estratègia clau per envellir amb dignitat i avançar en la tolerància zero davant el maltractament.

Ciutat amigable amb les persones grans

Perquè incorpori la perspectiva de les persones grans en la construcció de la ciutat per a totes les edats.

Mobilitat i seguretat

Per una ciutat més accessible i segura per a les persones grans en el transport i en l'espai públic.

La participació de les persones grans vulnerables

Per fer efectiva i real la participació de les persones grans que necessiten atenció o cures de forma continuada i eliminar els obstacles que impedeixen l'exercici dels seus drets.

Persones grans actives i compromeses

En primer lloc, i responent al lema de la Convenció, volem fer efectiu el paper de les persones grans com a protagonistes de la ciutat. Reivindiquem no només la nostra veu en els processos de participació sinó el nostre paper com a agents actius i socialment productius en la presa de decisions i aplicació sobre les polítiques públiques de la ciutat.

Som conscients de l'existència de noves i diverses formes de participació i creiem que en formem part. Per aquest motiu, volem fer èmfasi en la importància de les relacions col·lectives, la interacció i la implicació no només entre les persones grans, sinó també amb d'altres generacions.

Apostem per reforçar el funcionament dels òrgans de participació de les pròpies persones grans. Volem també continuar fomentant el voluntariat com una de les possibles formes de participació de les persones grans, però reconeixem que existeixen altres formes de participació que es desenvolupen a través de les xarxes i moviments socials.

Per últim, hem de destacar que, considerant les persones grans com a subjectes participatius, cal tenir especialment en compte aquelles persones grans en situació de dependència.

Per això, proposem:

1. Afavorir una major implicació dels òrgans de participació de la gent gran en els processos de definició, implantació i avaluació dels recursos i serveis adreçats a les persones grans.
2. Promoure accions que afavoreixin el voluntariat i la participació de les persones grans en entitats, casals i espais de gent gran, garantint-ne l'assessorament i la formació.
3. Donar visibilitat i reconeixement a la contribució social que fan les persones grans que participen en tota mena d'entitats, projectes i iniciatives comunitàries de la ciutat.
4. Reforçar el paper dels consells i comissions de gent gran per fer possible abordar els reptes de futur que han d'encarar aquests òrgans de participació en un context social canviant.

5. Impulsar espais i accions que facin possible la participació de les persones grans que necessiten atenció o cures de forma continuada, com una oportunitat per avançar en l'adequació de la ciutat i dels seus entorns de proximitat.
6. Continuar promovent tot tipus d'actuacions que afavoreixin l'aprenentatge al llarg i ample de la vida, ja sigui formació acadèmica o cursos que realitzem en els casals, espais de gent gran, en les entitats i equipaments.
7. Repensar el marc de la participació de les persones grans per adequar-lo als interessos, les condicions de vida i les necessitats d'uns nous actors que tenen noves formes d'envellir.

Persones grans amb benestar i salut

Pel que fa a l'àmbit de benestar i salut, expressem la voluntat de continuar treballant en la línia de millora contínua dels serveis socials i de salut. En aquest sentit, creiem que cal prioritzar la implementació de la metodologia d'atenció centrada en la persona. Això comporta el respecte als drets individuals i una atenció integral i contínua que respecta la dignitat.

Creiem que cal continuar desenvolupant intervencions per prevenir i atendre situacions d'aïllament social i soledat no volguda de les persones grans. El desenvolupament del projecte Vincles obre la possibilitat de construir un marc integral per a aquest tipus d'intervencions i afavorir l'establiment de noves relacions socials.

Mostrem la voluntat de donar valor al treball de cura i reconèixer la feina dels professionals i els familiars que dediquen el seu temps a atendre les persones grans. La cultura de la cura no és només competència de les dones. Cal treballar per fer efectiu un canvi de rol, en el qual els homes tinguin una implicació directa en la cura.

Aquesta convenció ha tingut especialment en compte l'impacte de la crisi en les condicions de vida quotidiana de les persones grans. Ens reafirmem en la necessitat de recuperar els drets socials perduts i alertem sobre l'existència de situacions d'exclusió que posen en perill la cohesió social.

Per això, proposem:

1. Estendre a tots els centres socials i sanitaris de la ciutat l'experiència pilot "d'atenció integrada a domicili" com a bona pràctica d'innovació i millora. I seguir avançant en la mateixa línia d'atenció centrada en la persona amb altres experiències d'atenció integrada entre el sistema social i sanitari.
2. Posar en marxa experiències pilot d'implementació del model d'atenció integral i centrada en la persona en centres residencials i en el Servei d'Ajut a Domicili, que afavoreixin l'autonomia i el benestar de les persones grans.
3. Garantir el desplegament de la Llei de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència i impulsar les mesures necessàries per tal de garantir la realització del 100% dels Programes Individuals d'Atenció (PIA) sobre el total de valoracions amb dret.
4. Millorar la informació de les persones grans sobre el conjunt de recursos i serveis recollits en el Catàleg de Serveis Socials, mitjançant els canals tradicionals i electrònics.
5. Disposar d'informació i dades actualitzades relatives als hàbits i condicions de vida de les persones grans com a instrument per adequar les actuacions a les noves necessitats emergents.
6. Continuar promovent hàbits i estils de vida saludables entre les persones grans en els casals i espais de gent gran, i ampliar el nombre d'espais gimnàstics a la ciutat amb activitats dirigides.
7. Impulsar, al voltant del projecte Vincles, un marc d'intervenció integral i coordinat per fer front a les diferents situacions d'aïllament i soledat no volguda en què es troben algunes persones grans, que inclogui les actuacions següents:
  - a. Continuar impulsant i estenent el projecte Radars per a les Persones Grans com a intervenció comunitària que afavoreix que les persones grans que viuen soles puguin continuar a la seva llar.

- b. Estendre a tots els districtes el Programa d'Acompanyament i Prevenció de la Solitud, endegat al districte de Ciutat Vella, com una iniciativa innovadora i eficaç per prevenir la situació de potencial aïllament social en què es troben determinades persones grans.
  - c. Continuar amb el procés d'ampliació a d'altres barris de la ciutat de l'experiència Baixem al Carrer per fer front a situacions d'aïllament com a conseqüència de la manca d'accessibilitat arquitectònica.
  - d. Continuar estenent el Programa d'Àpats en Companyia per facilitar una alimentació adequada i un espai relacional amb la comunitat.
8. Promoure la cultura de la cura entre famílies i professionals i treballar per tal que el conjunt de la ciutadania prengui consciència del dret de les persones grans a ser cuidades i que aquesta cura no recaigui només sobre les dones.
  9. Continuar ampliant el nombre de places disponibles dins del Programa Respir per tal de millorar la qualitat de vida de les persones cuidadores, i impulsar i donar suport a la Xarxa de Famílies Cuidadores.
  10. Abordar de forma integral les situacions de pobresa energètica en què es troben moltes persones grans sense recursos, promovent acords amb les empreses subministradores i incrementant els ajuts econòmics.

Persones grans en la vida quotidiana

Reafirmem el valor d'incorporar la perspectiva de les persones grans en les polítiques que estan dirigides al conjunt de la població. Cal desenvolupar polítiques urbanes, és a dir, polítiques que reconeixin el territori no només com un espai físic sinó també com a espai de relacions personals i col·lectives.

Reconeixem els progressos desenvolupats en les condicions de mobilitat i accessibilitat en l'espai públic. Tot i així, cal continuar treballant per donar resposta a les necessitats i dificultats que encara avui dia es donen en el transport públic i en alguns espais de la ciutat.

Ens reafirmem en la idea de treballar per construir una ciutat per a totes les edats, una ciutat amigable per a tothom. La qualitat de vida de les persones grans i el seu benestar són elements centrals d'aquesta ciutat en la qual les persones grans reclamem, en les diferents etapes de l'envelliment, el dret a un habitatge digne i a escollir el lloc de vida mentre sigui possible.

Per això, proposem:

1. Continuar amb la construcció d'Habitatges amb Serveis com a model més eficaç per fer front als problemes relacionats amb l'habitatge que pateixen les persones grans i revisar les condicions d'accés per adequar-les a les necessitats de serveis complementaris que demanden les persones grans per viure de manera independent.
2. Promoure actuacions que contribueixin a millorar la vida quotidiana de les persones grans que viuen a casa seva, afavorint recursos específics per a la instal·lació d'ascensors i millores de la llar.
3. Impulsar des de les Oficines d'Habitatge un major coneixement i informació de les condicions en què es troben els habitatges ocupats per les persones grans i especialment les persones de més de 80 anys.
4. Impulsar experiències pilot de caràcter comunitari que afavoreixin la posada en marxa de noves solucions habitacionals satisfactòries per a les persones grans en les diferents etapes de l'envelliment.
5. Afavorir iniciatives que facilitin a les persones grans un ús més freqüent i còmode del transport públic a la ciutat, amb actuacions que contemplin aspectes relacionats amb l'accessibilitat, la informació i el bon tracte.
6. Desplegar mesures en l'àmbit de l'espai públic que afavoreixin i donin visibilitat a la necessitat de fer de Barcelona una ciutat més amigable envers les persones grans, en aspectes com:
  - a. Facilitar la mobilitat de les persones grans amb la instal·lació de més bancs i llocs de descans a l'espai públic i afavorir l'ús de lavabos d'accés públic.
  - b. Promoure projectes que reconeixin i fomentin l'ús compartit de l'espai públic, a través d'iniciatives diverses per reforçar la socialització, la interacció i els usos del temps en comunitat de les persones grans i de la ciutadania en general.

7. Vetllar perquè l'espai públic de la ciutat sigui un espai segur per a les persones grans, i per al conjunt de vianants, en especial pel que fa a impediments causats per bastides, vorades, vetlladors o elements del mobiliari urbà.
8. Continuar avançant en la construcció d'una ciutat més amigable amb les persones grans, que promogui iniciatives com l'establiment i comerç amic, amb implicació de diferents actors, i participant més activament en la Xarxa Internacional de Ciutats Amigables que promou l'Organització Mundial de la Salut (OMS).

Persones grans amb igualtat i bon tracte

Estem convençuts que cal fer un pas més enllà per avançar en el camí i en la cultura cap al bon tracte. Per això cal un grau més alt d'empatia en les relacions i el reconeixement dels drets de les persones grans. Això vol dir afavorir l'experiència i la interacció amb les persones grans, així com respectar la seva dignitat.

Per afavorir un escenari de bon tracte és necessari garantir la visibilitat de les persones grans en la seva diversitat. També és fonamental que la veu de les persones grans tingui reconeixement i que les seves aportacions es recullin i es tinguin en compte.

Pel que fa a la lluita contra els estereotips i prejudicis és imprescindible treballar per la igualtat en el tracte. Aquesta qüestió implica abordar-la tenint en compte la doble discriminació que sovint pateixen les persones grans com a conseqüència, d'una banda, de factors derivats de l'edatisme –és a dir, pel fet de ser persones grans– i, d'una altra banda, dels prejudicis derivats de situacions com l'orientació sexual, de dependència o de gènere.

Estem convençuts que per arribar a la fita de la tolerància zero als maltractaments, hem d'avançar en la cultura del bon tracte. Tot i així, som conscients que es produeixen situacions de maltractament de persones grans i per aquest motiu cal treballar en la detecció i resposta a aquestes situacions.

Per això, proposem:

1. Impulsar l'elaboració d'un pla estratègic que promogui la cultura del bon tracte i la tolerància zero davant les situacions de maltractament de persones grans.
2. Continuar desplegant el "Protocol d'actuació davant el maltractament a les persones grans" com a eina per orientar les actuacions de professionals i afavorir un treball multidisciplinari.
3. Afavorir l'empoderament de les persones grans, mitjançant els recursos i eines necessàries perquè coneguin els seus drets i puguin fer front a possibles situacions de discriminació.
4. Treballar per donar més visibilitat a les persones grans en situació de dependència i millorar així les seves oportunitats d'envellir en més bones condicions, i fer respectar els seus desitjos i la seva autonomia.
5. Desplegar iniciatives que afavoreixin el respecte a les persones grans LGTBI (lesbianes, gais, trans, bisexuals i intersexuals) i promoguin la seva participació en equipaments i serveis específics per a gent gran, així com assegurar que en els serveis d'atenció i equipaments residencials se sentin segures i respectades per la seva orientació sexual i identitat de gènere.
6. Afavorir una imatge social de les persones grans, especialment de les dones grans, que ajudi a posar fi al conjunt de prejudicis, estereotips negatius i discriminacions que pateixen per raó de la seva edat.
7. Continuar promovent la divulgació del contingut del document obert Drets i llibertats de les persones grans amb dependència, elaborat pel Consell Assessor de la Gent Gran.
8. Treballar des del moviment participatiu de la gent gran per revertir el greuge ocasionat per la manca o endarreriment de les actuacions per la pèrdua de drets socials com a conseqüència de la crisi.

